

ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
หนองชุมพลเหนืออำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

The Relation of Leadership and Local Development of
Administration of NongchumpolNeau Sub-district Administrative
Organization in KhaoYoiDistrict Phetchaburi Province.

ปิยะนุช ตันเจริญ*

Piyanuch Tuncharoen*

รับบทความ: 21 ตุลาคม 2563 / แก้ไขบทความ: 11 พฤศจิกายน 2563 / ตอรับการตีพิมพ์ 17 พฤศจิกายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยภาวะผู้นำและการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี 2) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยภาวะผู้นำขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ประชากรคือประชาชนในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือจำนวน 4,630 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับชนิดตรวจสอบรายการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการวิจัย พบว่า

1) ปัจจัยภาวะผู้นำขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากและการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมมีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก

2) ประชาชนที่ อายุ การศึกษา ระดับรายได้ และอาชีพต่างกันมีความเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

* อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

* Bansomdejchaopraya Rajabhat University

3) ปัจจัยการสร้างบารมี การกระตุ้นปัญญา การสร้างวิสัยทัศน์ การคำนึงถึงเอกบุคคคล และการสร้างแรงบันดาลใจ มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยะยา จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ การพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of leadership and local development of Administration of NongchumpolNeau Sub-district Administrative Organization in KhaoYoiDistrict Phetchaburi Province. 2) to compare the people's attitude towards the leadership on basis of personal factors and 3) to study the relation between the factors of leadership and Local development of Administration of NongchumpolNeau Sub-district Administrative Organization in KhaoYoi District Phetchaburi Province. The population were the people in NongchumpolNeau Sub-district Administrative Organization included 4,630. The sample size included 368 people . Data were collected using 5-point rating scale questionnaire and checklist, and were statistically analyzed in descriptive statistics in percentage, mean, standard deviation and inferential statistics in t-test, F-test, one way analysis of variance and multiple regression analysis.

The findings revealed as follows.

1. The factors of the leadership of supervisors Administration was generally found at the high level, and the Local development at NongchumpolNeau Sub-district Administrative Organization in KhaoYoi District Phetchaburi Province was generally found at the high level.

2. People's individual factors on age education income and occupation has different attitude in Local development at NongchumpolNeau Sub-district Administrative Organization in KhaoYoi District Phetchaburi Province as significant statistics according to assumption.

3. The factors of charisma, Intellectual Stimulation, Vision Projecting, Individualized Orientation, and Inspirational were related the Local development at significance level.

Keywords: Leadership, Local Development , Nongchumpol Neau Sub-district Administrative Organization

บทนำ

การปกครองในระดับท้องถิ่น (Local Government) นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ เพราะการปกครองในระดับท้องถิ่นมีความเกี่ยวพันและใกล้ชิดกับประชาชนโดยตรงและหลักการสำคัญที่สุดของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยก็คือ การกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ประชาชน และให้ประชาชนมีอิสระในการปกครองตนเองตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ในขณะเดียวกันองค์การจะขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ต้องมีผู้นำที่เป็นบุคคลที่มีความสามารถสูง เนื่องจากเป็นผู้นำกำหนดทิศทางการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ เป็นหัวใจของการจัดการเป็นผู้ที่สามารถดำเนินงานให้สำเร็จได้จากความร่วมมือ ของผู้อื่นและเป็นผู้ที่ประสานงานเพื่อนำพาองค์การไปสู่จุดหมายรวมทั้งเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตลอดจนเป็นผู้ที่ทำให้ผู้อื่นยอมรับและยินดีที่จะเป็นผู้ตาม ทั้งนี้ ผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีภาวะผู้นำ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การ (จันทนา แสนสุข, 2557, น.35) กระนั้นก็ตามมักพบผู้นำที่ขาดความสามารถในการแก้ปัญหาขององค์การอันเนื่องมาจากผู้นำเหล่านั้นไม่ได้มีความรู้ที่เพียงพอหากแต่ได้เป็นผู้นำตามระบบอาวุโสและระบบอุปถัมภ์ (สมบุญ วรคุณากุล และ เสน่ห์ จัยโต, 2556, น.125) นอกจากนี้ยังพบว่าบ่อยครั้งที่ผู้นำที่ไม่เป็นทางการมักเป็นผู้ที่เข้ามาแก้ปัญหาขององค์การให้ลุกล่วงไปด้วยดี ทำให้ผู้นำที่ไม่เป็นทางการเหล่านั้นมีอิทธิพลมากกว่าผู้นำที่เป็นทางการ ซึ่งพบเห็นได้โดยทั่วไป (อุทัย ปริญาสุทธินันท์, 2558, น.16) อีกทั้งยังเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ยึดติดอยู่กับกรอบคิดการทำงานแบบเดิม (ถวิล ศรีใจงาม และวิสิริธร สิ้นจินดาวงศ์, 2558, น.169; สุปัญญา สุนทรนนท์, 2557, น.68-69) ส่งผลให้องค์การขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันลักษณะความแตกต่างของโครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรม เช่น ความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่และบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหาร การพัฒนาในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เข้ามาเป็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล คือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นั้นถือว่าเป็นผู้นำท้องถิ่นที่ได้รับการยอมรับจากชุมชน จากความแตกต่างของโครงสร้างทางสังคมวัฒนธรรมนี้เอง หากปราศจากซึ่งความพร้อมในด้านความรู้สึนึกคิด ความรู้ ความเข้าใจ และความรับผิดชอบของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องในองค์กรนั้นแล้ว ก็อาจจะประสบปัญหาความล้มเหลวเกิดขึ้นได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในความสำเร็จหรือล้มเหลวต่อความรับผิดชอบของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็คือ ผู้นำท้องถิ่นของแต่ละแห่งนั้น ๆ นั้นเอง Bennis, W., & Nanus, B. (1985) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญในภาวะผู้นำ ประกอบด้วย การสร้างวิสัยทัศน์ การถ่ายทอดวิสัยทัศน์และการปลูกฝังค่านิยม (vision projecting) สร้างภาพฝันที่สามารถเป็นไปได้และเป็นสภาพอนาคต ทางการเมืองและผู้บริหารปรารถนา การสร้างบารมี (Charisma) ให้ผู้ตามมีความจงรักภักดี มีอารมณ์ผูกพันในฐานะที่ผู้นำสามารถนำความสำเร็จมาสู่กลุ่มและองค์การ การคำนึงถึงความเป็นเอกบุคล (Individualized Orientation) ส่งเสริมการพบปะอย่างคุ้นเคยและเป็นกันเอง การกระตุ้นปัญญา (Intellectual Stimulation) ทำให้ผู้ตามตื่นตัวและเปลี่ยนแปลงในการตระหนักถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข เกิดความคิด จินตนาการ ความเชื่อและค่านิยมและการสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational) ผู้นำใช้คำพูดและการกระทำ ที่ปลุกปลอบใจ ให้กำลังใจ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ผู้นำที่มุ่งการ

พัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้าต้องมีความรู้ความเข้าใจที่จะพัฒนาท้องถิ่นคือ การมีส่วนร่วม โดยการเสริมสร้างและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมการพัฒนาให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเท่าเทียมกับสมาชิกอื่นๆ การใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาภายในท้องถิ่นและความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น (ปาริชาติ วลัยเสถียร, 2552)

จะเห็นได้ว่า ผู้นำที่มีความสามารถในการพัฒนาท้องถิ่นทำให้ท้องถิ่นหรือชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพที่ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่นอกจากจะต้องมีความรู้ความสามารถตามที่กล่าวแล้วยังต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ความสมดุลในการพัฒนา การส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีการพึ่งตนเองด้วยภูมิปัญญาภายในท้องถิ่น และจะต้องสอดคล้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นด้วย

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. ศึกษาระดับปัจจัยภาวะผู้นำและการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี
2. ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยภาวะผู้นำขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือประชาชนในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือรวม 7 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งหมด 4,630 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ, ออนไลน์, 2562) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ จำนวน 368 คน จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ Taro Yamane (1973) และสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อสอบถามระดับปัจจัยภาวะผู้นำขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ การสร้างบารมี การคำนึงถึงเอกบุคคคล การกระตุ้นปัญญา การสร้างแรงบันดาลใจและการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ ประกอบด้วย ด้านการเสริมสร้างและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้านดำรงชีวิตได้อย่างเท่าเทียมกันด้านการใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาภายในท้องถิ่นและด้านความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ที่ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ระดับรายได้ อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็น แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน รวม 25 ข้อ คือ

1 ด้านการสร้างวิสัยทัศน์	จำนวน 5 ข้อ
2. การสร้างบาร์มี	จำนวน 5 ข้อ
3. การคำนึงถึงเอกบุคค	จำนวน 5 ข้อ
4. การกระตุ้นปัญญา	จำนวน 5 ข้อ
5. การสร้างแรงบันดาลใจ	จำนวน 5 ข้อ

ใช้เกณฑ์การวัด (Best, 1981,p.182) แบ่งออกดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง ระดับ มีภาวะผู้นำมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ระดับ มีภาวะผู้นำมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง ระดับ มีภาวะผู้นำปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ระดับ มีภาวะผู้นำน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง ระดับ มีภาวะผู้นำน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 4 ด้าน รวม 20 ข้อ คือ

1. ด้านการเสริมสร้างและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	จำนวน 5 ข้อ
2 ด้านดำรงชีวิตได้อย่างเท่าเทียมกัน	จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาภายในท้องถิ่น	จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น	จำนวน 5 ข้อ

ใช้เกณฑ์การวัด (Best, 1981,p.182) แบ่งออกดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง ระดับ มีการพัฒนามากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ระดับ มีการพัฒนามาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง ระดับ มีการพัฒนาปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ระดับ มีการพัฒนาน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง ระดับ มีการพัฒนาน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือช่วงวันที่ 1-30 ธันวาคม 2562 โดยการสำรวจข้อมูลจากแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษา ทฤษฎี แนวคิด ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี
3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนตรวจสอบเนื้อหาให้ครอบคลุมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง .66-1.00 ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้
4. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ที่ผ่านความเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโรงที่อยู่ติดกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือจำนวน 30 คน
5. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้กับกลุ่มประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.05(α - coefficient) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ.2543) ได้ค่าความเชื่อมั่น (reliability) เท่ากับ .975ถือว่าแบบสอบถามหรือข้อคำถามที่น่าเชื่อถือ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของ Cronbach (1974, p.161)
2. สถิติเชิงพรรณนา(descriptive statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ(percentage) ใช้ในการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. สถิติเชิงอนุมานที่ทดสอบสมมติฐาน
ทดสอบค่า t เพื่อใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม
ทดสอบค่า F วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรที่จำแนกตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป

ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุ(multiple regression)เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ด้วยแบบจำลอง (model of analysis) แบบความสัมพันธ์เชิงเส้น(linearity)

$$Y = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + e$$

หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำรวม 5 ปัจจัย คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ (X_1) การสร้างบารมี (X_2) การคำนึงถึงเอกบุคคคล (X_3) การกระตุ้นปัญญา (X_4) การสร้างแรงบันดาลใจ (X_5) กับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	250	67.9
หญิง	118	32.1
รวม	368	100.0
ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)		
ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
18-35ปี	24	6.5
36-50ปี	275	74.7
51-65ปี	40	10.8
66-80ปี	29	8.0
รวม	368	100.0
การศึกษา		
ประถมศึกษา	27	7.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	186	50.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า	95	25.8
อนุปริญญาขึ้นไป	60	16.4
รวม	368	100.0
รายได้		
ต่ำกว่า5,000บาท	19	5.1
5,001-10,000 บาท	211	57.3
10,001-15,000บาท	75	20.3
15,001-20,000บาท	48	13.0
มากกว่า 20,000 บาท	15	4.3
รวม	368	100.0
อาชีพ		
เกษตรกร	135	36.6
รับจ้างทั่วไป	35	9.5
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	53	14.4
รับราชการ	16	4.3
พนักงานบริษัทเอกชน	60	16.3
นักเรียน/นักศึกษา	68	18.4
อื่นๆ	1	0.5
รวม	368	100.0

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผลการศึกษามีดังนี้

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 67.9 อายุ 36-50 ปี มากที่สุด ร้อยละ 74.7 มีระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 50.5 มีรายได้ 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 57 และมีอาชีพเกษตรกรกรรมมากที่สุด ร้อย 36.6

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ปัจจัยภาวะผู้นำขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม

ปัจจัยภาวะผู้นำ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.ด้านการสร้างวิสัยทัศน์	4.49	.71	มาก
2.ด้านการสร้างบารมี	4.42	.74	มาก
3.ด้านการคำนึงถึงเอกบุคคคล	4.24	.89	มาก
4.ด้านการกระตุ้นปัญญา	4.41	.75	มาก
5.ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.36	.79	มาก
รวมเฉลี่ย	4.38	.77	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 รองลงมา คือ ด้านการสร้างบารมีมีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการคำนึงถึงเอกบุคคคล มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม

การพัฒนาท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการเสริมสร้างและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	4.49	.73	มาก
2. ด้านดำรงชีวิตได้อย่างเท่าเทียมกัน	4.42	.76	มาก
3. ด้านการใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาภายในท้องถิ่น	4.45	.79	มาก
4. ด้านความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น	4.47	.78	มาก
รวมเฉลี่ย	4.45	.76	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมมีการพัฒนาอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านด้านการเสริมสร้างและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมมีการพัฒนาอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 รองลงมา คือด้านความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นมีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านดำรงชีวิตได้อย่างเท่าเทียมกัน การพัฒนาอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42

ตารางที่ 4 การศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

สมมติฐาน	ตัวแปรทดสอบ	t	F	Sig.	ผลทดสอบสมมติฐาน	
					เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
1	เพศ	-1.439	-	.151		✓
2	อายุ		5.115	.002*	✓	
3	การศึกษา		3.788	.011*	✓	
4	ระดับรายได้		6.729	.000*	✓	
5	อาชีพ		2.494	.031*	✓	

จากตารางที่ 4 พบว่าการเปรียบเทียบความเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรีจำแนกตามเพศของประชาชนมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน อายุ การศึกษา ระดับรายได้และอาชีพของประชาชนที่ต่างกันมีความเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
X ₁	1.000				
X ₂	.723	1.000			
X ₃	.618	.707	1.000		
X ₄	.609	.737	.705	1.000	
X ₅	.690	.746	.713	.730	1.000

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการตรวจสอบสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระก่อนนำไปหาความสัมพันธ์กับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี โดยวิธีการสร้างสมการถดถอยพหุ เนื่องจากการใช้สถิติถดถอยพหุมีเทคนิควิธีกำกับวิธีที่ต้องไม่มีความสัมพันธ์สูงระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน คือ ต้องไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดคู่หนึ่งมีความสัมพันธ์กันสูงกว่า 0.75 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548, น.150) ซึ่งจากการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระโดยการสร้าง Correlation Matrix ไม่พบว่าไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดมีสัมประสิทธิ์สูงกว่า 0.75 ดังนั้น จึงนำไปวิเคราะห์ในสมการถดถอยพหุ (multiple regression) ต่อไปได้ ตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ถดถอยพหุการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b)	t	Sig t
การสร้างบารมี(X ₂)	1.936	5.171	.000
การกระตุ้นปัญญา(X ₄)	1.191	3.942	.000
การสร้างวิสัยทัศน์(X ₁)	.698	2.042	.005
การคำนึงถึงเอกบุคคล(X ₃)	.642	2.001	.009
การสร้างแรงบันดาลใจ(X ₅)	.597	1.998	.010
ค่าคงที่ (constant)	4.211	10.969	.046

R = .885 , R² = .784 , SEE = 5.838, F = 112.985 , Significant of F = .000

หรือสามารถเขียนสมการเชิงเส้นได้ดังนี้

$$Y = b_0 + b_1X_2 + b_2X_4 + b_3X_1 + b_4X_3 + b_5X_5 \dots\dots\dots(2)$$

$$\text{แทนค่า} = 4.211 + 1.936 \text{ การสร้างบารมี} + 1.191 \text{ การกระตุ้นปัญญา} \\ (10.969)(5.171) (3.942)$$

$$+ .698 \text{ การสร้างวิสัยทัศน์} + .642 \text{ การคำนึงถึงเอกบุคคล} + .597 \text{ การ} \\ \text{สร้างแรงบันดาลใจ} \\ (2.042) (2.001) (1.998)$$

R = .885 , R² = .784 , SEE = 5.838, F = 112.985 , Significant of F = .000

จากตารางที่ 6 พบว่า การวิเคราะห์ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว มีผลเชิงบวกต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเรียงตามค่าสัมประสิทธิ์จากมากไปหาน้อย คือ การสร้างบารมี การกระตุ้นปัญญา การสร้างวิสัยทัศน์ การคำนึงถึงเอกบุคคล และการสร้างแรงบันดาลใจ ตัวแปรทั้ง 5 ตัวสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามคือการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ได้ถึงร้อยละ 78.40 แสดงว่ายังมีปัจจัยอื่นที่ไม่ได้นำมาพิจารณาอีกร้อยละ 21.60 ที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรีและสมการที่ได้จากการวิเคราะห์มีนัยสำคัญทางสถิติมีค่าผิดพลาดของการคาดประมาณด้วยสมการต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี เท่ากับ 5.838

อภิปรายผล

1. จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ประชาชน ที่ เพศ อายุ การศึกษา ระดับรายได้ อาชีพ ต่างกันจะมีความเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอยาย้อย จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผลวิจัยพบว่าประชาชน ที่ เพศ ต่างกันมีความเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติไม่เป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่ อายุการศึกษา ระดับรายได้ อาชีพ ต่างกันมีความเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้สำหรับประเด็นที่ประชาชนที่เพศต่างกันมีความเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ แตกต่างกันประเด็นนี้อธิบายได้ว่าประชาชนไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิงมีความเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นคล้ายๆกันเพราะการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าสามารถมองเห็นได้ง่ายต่อสิ่งที่เปลี่ยนแปลงทางกายภาพในท้องถิ่นที่ตัวเองอาศัยอยู่ทุกๆวันการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำ สอดคล้องกับงานวิจัยของเกศสุตา โภคานิตย์ และกัฬิภา หนูยศ (2560) เรื่องบทบาทผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษานายกองการบริหารส่วนตำบลนาเสียวอำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียวในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามเพศมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิกกร สุวิทย์พันธุ์ (2558) เรื่องภาวะผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวัฒนานครอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้วในประเด็นที่ว่าความเห็นของประชาชนต่อภาวะผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่เพศต่างกันมีการพัฒนาท้องถิ่นของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนประเด็นที่ประชาชนที่อายุ การศึกษา ระดับรายได้ อาชีพ ต่างกันมีความเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติประเด็นนี้อธิบายได้ว่าประชาชนที่ อายุต่างกัน การศึกษาต่างกัน ระดับรายได้ต่างกันและอาชีพต่างกันมีความเห็นต่อการพัฒนาท้องถิ่นต่างกันเพราะประชาชนมีประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกันจึงมีมุมมองการพัฒนาท้องถิ่นไม่เหมือนกันบางคนได้เคยไปเรียนรู้การพัฒนาจากชุมชนอื่นหรือจากสถาบันการศึกษาทำให้มุมมองต่างกันไปสอดคล้องกับงานวิจัยของเกศสุตา โภคานิตย์และกัฬิภา หนูยศ (2560) เรื่อง บทบาทผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษานายกองการบริหารส่วนตำบลนาเสียว อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียวในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิกกร สุวิทย์พันธุ์ (2558) เรื่องภาวะผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีการพัฒนาท้องถิ่นของนายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จากสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ปัจจัยด้าน การสร้างวิสัยทัศน์ การสร้างบารมี การคำนึงถึงเอกบุคล การกระตุ้นปัญญา และการสร้างแรงบันดาลใจ มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขย้อย จังหวัดเพชรบุรี ผลวิจัยพบว่าปัจจัยด้านการสร้างบารมี การกระตุ้นปัญญา การสร้างวิสัยทัศน์ การคำนึงถึงเอกบุคล และการสร้างแรงบันดาลใจ มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ อำเภอเขย้อย จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามลำดับประเด็นนี้อธิบายได้ว่าปัจจัยด้านการสร้างบารมีต่อผู้ร่วมงานและประชาชน ทำให้

ผู้ร่วมงานเชื่อฟัง จงรักภักดี และประชาชนในชุมชนเชื่อใจตัวผู้นำว่าสามารถเป็นแบบอย่างหรือนำความสำเร็จมาสู่องค์กร มีความเป็นมิตร โอบอ้อมอารี สุภาพและเป็นกันเอง ประชาชนเกิดความรู้สึกไว้วางใจในความสามารถและการตัดสินใจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ ผู้ร่วมงานและประชาชนในชุมชนจะมีความเกรงใจ และยอมรับพร้อมจะปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายด้านการกระตุ้นปัญญาทำให้ผู้ร่วมงานและประชาชนตื่นตัว จนทำให้เกิดความคิด จินตนาการ โดยมักใช้เหตุผล จูงใจให้เห็นความสำเร็จในการพัฒนาท้องถิ่นใช้ประสบการณ์ที่มีอยู่ช่วยแนะนำวิธีการดำเนินงานให้ผู้ร่วมงานทำงานประสบความสำเร็จ เปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมกันปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความถนัดและความสามารถ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ประชาชนเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ มีการพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิตของประชาชนให้ชุมชนได้กินดีอยู่ดีด้านการคำนึงถึงเอกบุคคัล มีการเอาใจใส่ในความแตกต่างของผู้ร่วมงานแต่ละคน ตลอดจนให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ มีความเอาใจใส่ผู้ร่วมงานทุกคนอย่างเท่าเทียม มีการพัฒนาและส่งเสริมความสามารถของผู้ร่วมงานและประชาชนให้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสร้างงานและพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าและด้านการสร้างแรงบันดาลใจ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ มีการใช้คำพูดและการกระทำที่ปลุกปลอบใจ ให้กำลังใจ ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในผลงานของตนเองแสดงออกซึ่งความเอื้ออาทรต่อประชาชนอยู่เสมอ ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของสาโรจน์ อธิจารกุล (2552) เรื่องภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประชาชนต้องการ : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่ผลวิจัยพบว่ามีตัวแปรอิสระ คือ การสร้างวิสัยทัศน์ การสร้างบารมี การกระตุ้นปัญญา และการสร้างแรงบันดาลใจ มีผลเชิงบวกต่อภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี และสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ถึงร้อยละ 75.8 และสอดคล้องกับงานวิจัยของประนอม แมนมาศวิหค (2553) เรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ในประเด็นที่ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงใน 4 ด้าน คือ ด้านการใช้อิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ต่างมีระดับความสำคัญระดับปานกลางถึงสูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปฏิบัติ

1. ควรส่งเสริมให้ผู้นำ ข้าราชการพนักงานและตัวแทนของชุมชนออกไปทัศนศึกษาและดูงานในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อนำมาปรับปรุงชุมชนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น
2. ควรมีการอบรมเพิ่มเติมความรู้ใหม่ๆให้กับผู้นำและข้าราชการพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนืออยู่เสมอๆเพื่อนำความรู้การจัดการสมัยใหม่ผนวกกับศิลปะการเป็นผู้นำมาใช้พัฒนาท้องถิ่น พัฒนาอาชีพ ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ประชาชนในชุมชนจะมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นไม่ต้องออกไปหางานทำในเมือง

บรรณานุกรม

- เกศสุตา โภคานิษฐ์และกัทธาหุญศ. (2560). บทบาทผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีสศึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียวอำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิ. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 5 (ฉบับพิเศษ), 66-76.
- จันทนา แสนสุข. (2557). ปัจจัยที่เป็นเหตุและผลของความสามารถภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 19(1), 34-46.
- ถวิล ศรีใจงาม และ วิสิริธร สิ้นจินดาวงศ์. (2558). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต1และเขต 2. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 5,(3), 168-181.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. (2552). *กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา*. กรุงเทพฯ : โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.),
- ประนอม แมนมาศวิศ. (2553). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วุฒิกกร สุวิทย์พันธ์. (2558). *ภาวะผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลวัฒนานคร อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุปัญญา สุนทรนนธ์. (2557, เดือน). อิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีต่อความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงของบุคลากร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา*, 7(2), 65-80.
- สาโรจน์ อีร์จารุกุล. (2552). *ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประชาชนต้องการ : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สมบูรณ์ วรคุณากุล และเสน่ห์ จุ้ยโต. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน. *วารสารการจัดการสมัยใหม่* 11(2), 124-137.
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองชุมพลเหนือ. (2562). สืบค้น 1 พฤศจิกายน 2562 จาก http://www.nongchumpolneau.go.th/site/index.php?option=com_content&view=article&id=47&Itemid=69

- Bennis, W., & Nanus, B. (1985). *Leaders The strategies for taking charge*. New York: Harper & Row.
- Best ,J. W. (1977). *Research in education (3rd ed.)*. Englewood Cliffs, New Jersey: Printice Hall.
- Cronbach, L. J. (1974). *Essential of psychological testing*. New York: Harper & Row.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: an introductory analysis*. New York: Harper & Row.